

Time Out

Cultura

JOSEP MARIA POU

Menú

FÀCIL!
TOTS ELS TRUCS PER
ANAR AL TEATRE SENSE
ARRUÏNAR-SE

MÉS VIU LA MERCÈ!

TOTA LA PROGRAMACIÓ DE LA
FESTA MAJOR DE BCN SEGONS
ELS GUSTOS DE CADASCÚ

N.43

SUPLEMENT
CULTURAL DEL
DIARI ARA

WWW.TIMEOUT.CAT
18 - 24 DE SETEMBRE
2011

JOSEP MARIA POU
AL CARRER PETRITXOL

Menú

POU

BCN, TEATRE I NATA

És l'actor i el director català més apassionat, l'home més popular i qui atrau més gent als espectacles on està involucrat. **Josep Maria Pou** és un clàssic viu de l'escena d'aquest país i d'aquesta ciutat. Fa tres anys que dirigeix el Goya i que el tenim a casa nostra gairebé a perpetuïtat. Però li queden somnis per aconseguir i molts projectes per tirar endavant.

Menú

Entrevista **Andreu Gomila** Fotografies **Scott Chasserot**

Migdia, Josep Maria Pou entra a la granja Dulcinea del carrer Petritxol, s'asseu i no dubta ni un minut a l'hora de fer la comanda. Una ensaimada, un cafè amb llet i un plat de nata. A pèl. Diu que, sovint, necessita una desconexió proustiana. "Al carrer Petritxol, m'hi puc passar hores i hores, passejant, mirant les galeries d'art, els aparadors de les botigues petites que encara queden, i menjant nata. De tant en tant necessito fer una incursió proustiana en la meua joventut substituint les magdalenes per plats de nata. Anar a qualsevol granja del carrer Petritxol i menjar-me un plat de nata a *palo seco*. Quan era petit, quan venia a Barcelona amb els pares, era un clàssic anar al carrer Petritxol a menjar nata i una ensaimada".

Actor i director, Pou és avui dia l'home de teatre més popular del país. De llarg. La presència del seu nom en un cartell és prou al·licient perquè el públic vagi en massa a veure'l, actuar o dirigir. Fa tres anys que ho comprova cada dia al Goya, l'escenari que Focus li va posar a tocar de la ronda de Sant Antoni -a prop de casa seva- per aconseguir tenir a Barcelona un trosset del West End, és a dir, un indret on allò comercial i allò bo

convisquessin en harmonia. Grans noms i grans obres. Pou, de fet, fa molts anys que volta món, que viu entre Madrid, Londres i Nova York, tot i que no ha deixat de ser mai un barceloní de pro.

Abans d'endinsar-nos en el Gòtic, hem recorregut el carrer Joaquin Costa, la magnífica plaça dels Àngels, el carrer Elisabets, fins arribar a la Rambla. A Canaletes, Pou ha mirat amunt i avall del passeig, seriós. "Un dia haurem d'estudiar com els barcelonins ens hem deixat perdre aquest passeig", confessa. Un passeig que, per exemple, surt a *La naúsea*, de Jean-Paul Sartre, com un dels indrets més bells d'Europa. Ara, segurament, no hi apareixeria. Ell hi està d'acord.

Pou, no obstant això, s'estima la ciutat. També la seva cultura. Què té Barcelona que la diferencia de la resta de ciutats que coneixes?, li demanem. "A partir dels Jocs Olímpics del 1992, Barcelona es va posar a l'aparador del món, cosa que no sé si és bona o dolenta. La cosa bona és que vas a qualsevol lloc del món i dius *Barcelona*, a tothom se li il·lumina la cara. Més enllà d'això, és inevitable pensar que la gent de fora que ve a Barcelona ve pel nom de

Gaudi i tant de bo vingues algú atret pel nom de Josep Pla. Gaudi i Dalí són les dues persones que més convoquen la gent del món cap a Catalunya i Barcelona. L'ideal seria que, quan arribessis aquí, trobessin, a part, Pla". I no es pensin, Pou llança una idea que podria comprar Turisme de Barcelona: "Tant de bo, hi hagués als quioscos de la ciutat molta literatura catalana traduïda, perquè la gent de fora es pogués endur un llibre de Pla, Barcelona el que projecta és una ciutat amb un passat històric, el d'una ciutat importantíssima al Mediterrani i que té la imatge de ser una ciutat amb molta activitat cultural".

Personatges desitjats

Que els turistes no van gaire al teatre és un fet. Potser al Liceu o al Mercat de les Flors. Ell mateix ho corrobora. "L'única dada que hi ha és que, durant l'estiu, van als espectacles de flamenc. Al Poliorama. Suposo que hi pot haver algun ocelllet que té interès pel teatre i que fa el que fem nosaltres quan anem a l'estranger, que és consultar la cartellera. No crec que vingui massa gent a veure teatre. Jo conec professionals que vénen. Barcelona és una ciutat amb personalitat pròpia".

'TRUCA UN INSPECTOR'

Menú

Què té Josep Maria Pou que agrada tant el públic? En primer lloc, podem dir que és un professional com pocs. És un boig del teatre. Fa 40 anys que s'hi dedica i no pensa deixar-ho mai. Ha fet de tot, en un escenari, al cinema i a la televisió. Però sobretot és un actor amb una presència escènica abassegador, de dicció precisa i una expressivitat extrema. Accepta qualsevol rept. I quan més gran, millor. Tanmateix, encara hi ha algun personatge que li agradaria fer i que no li han ofert mai. Com Willy Loman, el protagonista de *Mort d'un viatjant*. O el pare de *Tots eren els meus fills*. Totes dues d'Arthur Miller. I, per damunt de tot, Falstaff. Aquest personatge shakespearà, que apareix a *Enric IV*, *Enric V* i *Les alegres casades de Windsor*, vividor, grassot i alegre, li treu el son. Vol fer-lo com sigui.

I quan veu que algú altre l'està fent, sent enveja. "L'han fet ara a Madrid i no me l'han ofert -remuga, mig seriós mig entremaliat-. Esperava que me l'oferís algú... Vaig fer l'espectacle sobre Orson Welles perquè d'alguna manera estava fent de Falstaff. Havia de fer Orson Welles fent de Falstaff a *Campanades a mitjanit*". Per què li agrada tant? "És la quinta essència de la *joie de vivre*, de les ganes de viure, de l'hedonisme, i alhora em sembla un picardiós entranyable, la quinta essència de la humanitat. És una persona molt carnal, molt de bacanals, la carnalitat més vulgar i sana... En aquesta envergadura que tinc, tinc elements expressius per fer de Falstaff. És un home gran. Una de les obres que tinc al calaix és *Campanades a mitjanit*, que Orson Welles va escriure per al teatre abans de

“ FER EL 'FORESTS' DE CALIXTO BIEITO A BIRMINGHAM I A LONDRES AL 2012 ÉS LA IL·LUSIÓ DE LA MEVA VIDA ”

fer-ne la pel·lícula. Però per a una empresa privada és molt difícil, fer això, perquè requereix molts personatges”.

Tendències i influències

Doncs, ja ho tenim. Si algun programador, empresari, director de teatre públic, està llegint aquestes pàgines, ja té un projecte al qual Pou no dirà mai que no. Fins i tot si qui li ofereix el paper és un teatre públic. "Si em va algú ara del teatre públic, ni m'ho penso. Obro un forat allà on sigui i el faig. Tinc treball compromès a tres anys vista. Com Bette Davis, que va posar un anunci al *New York Times* on deia: «Actriu a l'atur amb Oscar sol·licita feina». No és el cas. Però vull fer de Falstaff... Quan era a Madrid fent d'Orson Welles, em van arribar els primers rumors que el Centro Dramático pensava fer *Falstaff*, dirigida per Andrés Lima. Ell és amic meu, igual que Gerardo Vera, el director del Centro Dramático. I mira, cada any m'ha proposat dos o tres títols, que no he pogut fer perquè no he deixat mai d'estar ocupat amb les meves funcions. Mai els vaig trucar. Trucar és condicionar, violentar”.

No ens hauria d'estranyar, doncs, que la temporada que ve veiem algú altre fent *Falstaff*. I és que Pou té un enorme poder d'influir en el món del teatre català i espanyol. Fa tres anys, es va proposar fer al Goya teatre contemporani i revisar els clàssics del segle XX. El *Truca un inspector*, de J.B. Priestley, n'és una prova. Així com *Els nois d'història*, d'Alan Bennett. Podriem dir que el teatre de Pou és la delegació encoberta del National Theatre londinenc a Barcelona. I això és una floreta, ja que el teatre reial anglès és la gran joia de l'escena anglosaxona. Atenció, aleshores, als títols que proposa l'actor i director.

"Ara mateix -diu Pou- m'encantaria fer Terence Rattigan, un dels autors anglesos més populars del segle XX. El problema és que les funcions de Rattigan són complicades de fer. *Causa Cèlebre*, que s'està fent a l'Old Vic de Londres, necessita de 40 persones! També hi ha un Noel Coward que em tornaria boig de fer, *Design for living*, però té un problema: tota l'obra són tres personatges i en l'últim acte n'apareixen quinze!". Prenguin nota: Rattigan i Coward.

I dos noms més: els nord-americans David Lindsay-Abaire i Sarah Ruhl. Del primer portarà al Goya la temporada que ve *Good people*, una peça àcida sobre els temps actuals que a Nova York ha tingut tant d'èxit i tan bones crítiques com l'*Agost* de Tracy Letts -que tornarà aviat al TNC-. A ell l'entusiasme i pot estar-se un quart d'hora parlant-ne. De la segona, cal assenyalar que és un dels valors de la dramaturgia nord-americana

contemporània. L'any passat vam poder veure al Grec la seva versió d'*Eurídice*. I Pou espera portar a finals de temporada *In the next room*.

I ara què? Li demanem. I ens contesta que aquest any no el veurem al Goya com a actor. Només com a director. "Ara mateix -confessa- tinc una crisi personal com a actor. De tots els textos que m'arriben, m'atrau molt més dirigir-los que interpretar-los. He fet molts personatges ja. La temporada que ve, al Goya, només hi seré com a director. Primer amb l'espectacle de la Concha Velasco -que arribarà a l'octubre-, que em diverteix molt, ja que és un rept molt gran: és un espectacle unipersonal, d'ella explicant la seva vida, amb els quatre nanos que han fet *Killer* -el Xavi Mestres i els altres tres músics-. I cap al juny, vindrà *In the next room*, que jo hauré dirigit ja a Madrid".

A dues bandes

Si, Pou diu que pateix una crisi personal, que prefereix dirigir que actuar. Però què passa quan dirigeix i actua. Quan és a missa i repicant. "M'agrada moltíssim estar a les dues bandes. És difícil per tots. No podria fer un *Hamlet* o un *Rei Lear*. Ho he fet en funcions en què no sóc el protagonista únic", assegura l'actor i director. "De cop i volta he descobert que hi ha històries que m'agrada explicar-les. I m'agrada ser-hi, també -assegura-. El problema és que un cop estrenat, els actors, durant la funció, tenen la tendència a veure't més com a director que com a personatge. La part bona és que l'espectacle es cuida, no passa el que sol passar amb molts espectacles que, després de l'estrena, es fan malbé".

De tots els projectes que té damunt la taula, n'hi ha un que li té el cor robat, l'espectacle que farà amb Calixto Bieito al Regne Unit. Ep, que això és una exclusiva. Ell serà l'actor català que integrarà el repartiment de *Forests*, la dramaturgia de Bieito al voltant dels boscos shakespearians, que estrenarà a Birmingham i després farà parada i fonda a Londres durant l'Olimpiada cultural. "En fa una il·lusió enorme. Imagina't: poder assajar al REP de Birmingham un mes i escaig, on els grans actors britànics hi han actuat, i finalment representar-la al Barbican de Londres. És el somni de la meua vida! Encara no sé què hi faré...". Un bon paper, segur.

El deixem a la granja Dulcinea. La seva Barcelona és petita. Va del Gòtic a l'Eixample Esquerre. Però l'univers on es mou és vastíssim. Londres i Nova York són com casa seva. I un trosset de Buenos Aires, també. Va allà on fan bon teatre. A sota el braç passeja un iPad amb les obres que està treballant, el futur i la premsa que llegeix cada dia. És un home informat. "La meua pàgina d'arrencada, cada matí, és l'Arts & Leisure del *New York Times*. Llavors, rebo e-mails de *La Nación* de Buenos Aires, del *The Times*, del *Der Standard*... I tinc amics que, quan veuen funcions, m'escriuen i em diuen si m'agradarà. No tinc cap xarxa establerta". És un esnob? És simplement el millor actor d'aquest país. I ser actor vol dir ser conscient del present, interpretar-lo i projectar-lo cap al passat i cap al futur.

RETRAT DE L'ARTISTA ADOLESCENT

Josep Maria Pou té moltes virtuts com a director, una de les quals és apostar pel jovent. Per les seves mans han passat les figures del futur. Aquí fa un retrat de la generació que ve.

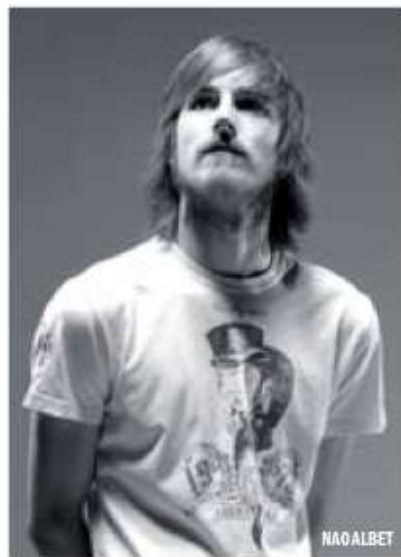
Ho admet el mateix Josep Maria Pou: "En totes les funcions que he dirigit últimament, hi ha hagut gent jove. Gent que he tret de càstings". Des de *La cabra*, on va descobrir Pau Roca, fins a *Truca un inspector*, on hi ha el David Marcè, passant pels vuit gairebé debutants d'*Els nois d'història*, Pou ha treballat amb joves de 20 anys (o menys). Per què? Potser perquè li ha arribat l'hora de transmetre alguna mena de llegat. "No m'ha agradat mai fer classes -admet-, però sí que penso que la millor manera de transmetre la meua experiència és a l'escenari, en el dia a dia dels assajos. Convivint amb ells, amb els joves, durant una funció, ensenyes una manera d'entendre l'ofici". I d'aquesta experiència n'ha tret algunes conclusions o trets que defineixen el futur de l'escena.

1. VERITAT

"La diferència fonamental -diu Pou- entre la meua generació i els joves d'avui dia és la facilitat que tenen ara per trobar la veritat. Ells ja estan, de manera natural, treballant amb un estil de sinceritat que han mamat des de petits. Jo encara vaig començar en el teatre quan el que predominava era un estil molt declamat, molt artificios. Havíem de lluitar molt. Havíem de suportar molts insults dels consolidats que deien que els actors joves parlaven com la gent del carrer. Ara demostren un do natural per això".

PAU ROCA

NAO ALBET

2. PROBLEMES D'AUTORITAT

"En canvi, els costa molt sotmetre's a la visió del director. Els costa entendre que dirigir una funció és explicar una història des del punt de vista del director. I el director necessita que els personatges siguin d'una manera. Els costa molt acceptar d'entrada que el director els digui: alerta, t'estàs equivocant. Els primers dies, sempre deixo anar els actors. Si veig que no coincideix amb la meua idea del personatge, però que està en la línia, el deixo fer. Si no, li he de dir que no ho fa bé. Això és el que costa més".

3. RESISTÈNCIA

"Sóc molt exigent amb els resultats. No fuetejo ningú. I mai no he cridat un actor en un assaig. Però sóc molt exigent amb la disciplina. Sobretot en els moments de la representació. Sóc dels que no suporta que hi hagi bromes en escena o que algú no surti al 100%. Amb *Els nois d'història*, que eren vuit nois, ja va quedar molt clar. A *Truca un inspector* no surto a escena fins a mitja funció, però minuts abans de començar, jo sóc amb els cinc actors a l'escenari. Fent pinya. M'emprenya molt quan actor és al 50%... Sí que durant els assajos, la meua feina és ajudar l'actor a trobar el personatge i, si no el troba, oferir-li el camí".

RACONS DE BARCELONA

El repte no era fàcil. Sabíem de l'atracció que sent Josep Maria Pou per les dues meques del teatre contemporani, Londres i Nova York. I per això li vam demanar que ens digués quins racons de Barcelona li agraden més i quins llocs li recorden les dues capitals. Són, en definitiva, els indrets que sovinteja, a part de les sales d'assajos, el teatre Goya i altres escenaris de la seva ciutat.

CARRER PETRITXOL

Retorn a la infantesa

Al carrer Petritxol, al Gòtic, sembla que el temps s'hagi aturat. Almenys manté un cert aire antic, a diferència del que li ha succedat a molts indrets de Barcelona, que han canviat radicalment en els últims anys. Aquesta via estreta, que connecta la Portaferriassa amb la plaça del Pi, el porta a la infantesa. Aquí s'hi passejava de petit, amb els pares, quan baixaven a Barcelona des de Mollet del Vallès, allà on va néixer. Hi menjava nata i ensaimades. Anar-hi ara és, com diu, "una incursió proustiana en la seva joventut". És tastar la nata i tornar a tenir dotze anys.

PLAÇA DE SANT FELIP NERI

Per començar el dia

Sense sortir del Gòtic, la plaça de Sant Felip Neri és el seu altre lloc comú. Aquí s'hi sol estar des de les nou del matí fins al migdia, els dia que té unes hores per dedicar-se a un dels seus grans plaers: llegir la premsa. Agafa el seu iPad carregat de casa i s'asseu en un cafè. S'informa del que passa al món en un dels racons més emblemàtics de la Barcelona vella.

LAIE I LA CENTRAL

Entre llibres, s'hi està millor

Pou és un lector voraç, i encara recorda els temps en què Barcelona no disposava de les excel·lents llibreries que té avui dia. Sempre li quedava Londres, però ara sap que a les seves dues llibreries de referència hi pot trobar tot el que necessita, fins i tot llibres en anglès i francès. A Londres, per qüestions de proximitat amb el seu hotel (The Cavendish), la seva llibreria és Hatcher's. Tot i que no s'oblida de la cadena Waterstones o el Foyles de Charing Cross.

Laie (Pau Claris, 85) ☎ 93 318 17 39

www.laie.es

La Central (Mallorca, 237) ☎ 902 884 990

www.la-central.com

BOTIGUES DE MOBLES

Com viure a Mayfair

Quan va haver de moblar la llar de l'Eixample on viu ara, Josep Maria Pou va anar a buscar el tipus de peces que li recordaven les que ha vist a totes les llars angleses on ha estat. No pot

GRANJA DULCINEA

TROSSOS DE LONDRES I NOVA YORK

Pou és un amant de Nova York i Londres, a on té racons que li recorden Barcelona, i viceversa. "El que podria recordar el Village de Nova York és el Born, quant al tipus de gent o el tipus de comerç, quant al tipus de llibertat, de cafès". I de Londres el seu racó preferit "allà on hi vaig com un peregrí, allà on he après molts dels textos que he fet després a Barcelona, són uns jardins, els Mount Street Gardens, que estan al costat mateix de la plaça de Berkeley. Hi ha uns bancs tranquils, una quietud. A Central Park, estirat al costat de la font de l'àngel de Betesda, on passa el final d'Àngels a Amèrica, també hi he estudiat molts textos".

viure en un edifici de red brick, però almenys, a dins de casa, pot presumir de viure com a Mayfair.

Living (Aribau, 175) ☎ 93 200 77 90

Azul-Tierra (Còrsega, 302) ☎ 93 217 83 56

www.azultierra.es

BARS D'HOTEL

La gran novetat

Home culte, sempre li ha agradat la literatura que han generat els bars dels hotels, que freqüenta des de fa anys a Londres i Nova York. D'uns anys ençà, ha vist com aquí es posaven de moda. I si ha de triar-ne un, es queda amb el bar del 1898, a l'antiga seu de Tabacos de Filipinas, propietat, fins que va desaparèixer, de la família de Jaime Gil de Biedma.

1898 (la Rambla, 109) ☎ 93 552 95 52

www.hotel1898.com